

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

ŻĘSTOCHOWSKI

SPÓŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
MISJOWYM ORAZ ZAGĘBIA DĄBROWSKIEGO.

№ 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja M. 38.

en na stronicy 4-ej.

Cena 3 kop.

esantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

eja № 43.

„FLAKI, ODEON”

W. Rrzezińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od soboty 17 do wtorku 20 września (włącznie)

Ciekawa i zupełna zmiana programu!

Przez kanał szwedzki (ciekawe widoki z natury); Ostatni wyścig aeroplanów z Paryża do Nancy.—Sierpień 1910 rok.—Najślawniejsi piloci (zdjęcia z natury); Dramat na wsi (sceny dramatyczne w wykonaniu najlepszych artystów „Zjednoczonych Teatrów Paryskich“); Kameleon miłości (komiczny); Jane Eyre (dramat z artystycznej serii „Twa Cines“ (w wykonaniu artystów; „Teatro Dramatico Nazionale“ w Rzymie; Nieudana ucieczka (komiczny; Opowieść nóg tragikomiczna historia małych nóżek (fantazja);

Na scenie odegranym będzie **Złapał się** wodewil w 1 odsł. Reż. W. Kisielewski.

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach. — —

MAGAZYN UBIOROW MĘZKICH

R. Trawińskiego

przeniesiony został

1186—20—5

do domu Towarz. Pożyczk. Oszczędnościowego II Aleja Nr. 24, I-sze piętro od frontu.

Gimnazjum prywatne

Cz. BAGIEŃSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE.

Z powodu znacznego napływu uczniów do klasy 2-jej od poniedziałku 19 września otwarty będzie oddział równoległej klasy 2-jej, do którego przyjmuje się nowych kandydatów.

1889 3 1

Kooperatywa rolna.

Jej cele i zadania. Towarzystwa dla sprzedaży płodów rolnych. Elewatory zbożowe w związku z działalnością instytucji drobnego kredytu.

— 0 —

IV.

Wzoruując się na Ameryce i Zachodniej Europie, w wielu miejscowościach Rosji, sprawą uporządkowania i zorganizowania handlu zbożowego zajęły się niektóre koleje (Riazańsko - Urałską i Władkaukazką), ziemstwa, towarzystwa drobnego kredytu i ich związki.

Uzasadniewy w Nr. 73 „Gońca Częstochowskiego” potrzebę ujęcia i u nas handlu zbożowego przez producentów, przechodzą obecnie do więcej szczegółowego omówienia, jak przy pomocy już istniejących organizacji rolnych i kredytowych można przeprowadzić uzdrowienie handlu zbożowego.

Dla dopięcia powyższego celu potrzeba ludzi i pieniędzy: ludzi, którzyby umieli i mogli zorganizować i ująć w swe ręce całe to przedsiębiorstwo handlowo-społeczne, pieniądze zaś dla wybudowania lub wydzierżawienia spichlerzy i poprawienia operacji zbożowych.

Ludzi dostarczyć powinni przedsiębiorstwem producent, jako zainteresowania bezpośrednio stroną; do nich zaś mogą przyłączyć się ludzie idei, aby sprawa uregulowania handlu zbożowego miała charakter nie tylko osobisty, ale i społeczny.—Najważniejszym przeto będzie, jeśli w kółkach rolniczych,

syndykatach rolnych, w Centralnem Towarzystwie Rolniczem, w instytucjach drobnego kredytu i jedynym, jak dotychczas, ich Związku — Banku Towarzystw Spółdzielczych — podjętą będzie ta praca zbiorowo, po wzajemnem się porozumieniu, gdyż każda akcja rozumna wymaga skoordynowania sił.

Zapoczątkować Stow. możnaby od porozumienia się przedstawicieli Centr. Tow. Rolniczego z Bankiem Towarzystw Spółdzielczych, który, jeśli mamy wierzyć jego nazwie, przedewszystkiem do czynności tego rodzaju — jest powołany.

Operacje pośrednictwa mają nader poważne znaczenie dla kraju, aby można nad niemi przejść do porządku dziennego, bo zbyt rozwielmożnił się u nas system pośrednictwa tak w handlu wewnętrznym jak i zewnętrznym i nasz naród biedny utrzymywać musi całą falangę częstokroć zupełnie zbytecznych i wprost szkodliwych pośredników.

Obszerniej tę sprawę omówilem w memorjalnie, przesłanym swego czasu kilku jednostkom, wchodzącym do składu władz Banku Towarzystw Spółdzielczych,—sądzę więc, że w ich osobach znajdzie rzeczników omawianej sprawy” od której zależy pomyślność ekonomiczna szerokiej warstwy naszego narodu.

Od dobrej organizacji przez wyżej wymienione czynniki i od powołania fachowych sił z dziedziny handlu zbożowego, zależać będzie pomyślne przeprowadzenie tej sprawy.

Mając ludzi, połączonych w organizację, trzeba przejść z kolei rzeczy do wyszukania funduszy na wybudowanie spichlerzy zbożowych, lub wydzierżawienie ich tak, gdzie się już znajdują.

Do pieniędzy, potrzebnych na wzniesienie tych budowli, jak poucza pan A. Beretti, pomocnik zarządzającego głównego zarządu do spraw drobnego kredytu (patrz pracę zjazdu działaczy drobnego kredytu i Podolskiej gubernji w grudniu 1906 r.), można dojść u nas w czworaki sposób:

1) W instytucjach drobnego kredytu można tworzyć specjalne kapitały na powyższy cel drogą uchwalenia pewnej stałej kwoty z kadorocznych zysków. Mając taką uchwałę, można pozyczyć pieniądze na budowę spichlerzy z ogólnych środków obrotowych, za specjalnem jednak zezwoleniem.

2) Potrzebny fundusz można zebrać drogą subskrypcji pomiędzy członkami każdej poszczególnej instytucji kredytowej i pozyczyć taką pokrywać następnie z ogólnych zysków instytucji drobnego kredytu, lub też z dochodów operacji pośrednictwa.

3) Można się zwrócić do głównego Zarządu Rolnictwa z prośbą o zasiłek, gdyż zarząd ten ma prawo wydatkować z przeznaczonych do jego rozporządzenia kredytów na różne melioracyjne potrzeby, a pomiędzy innymi na budowę elewatorów, składów itd.

4) Nareszcie członkowie Towarzystwa mogą się zobowiązać do dostarczania swego zboża do spichlerzy i elewatorów (wielkie spichlerze ze specjalnemi urządzeniami technicznemi) i zabezpieczyć utrzymanie organizacji handlu zbożowego.

Ja zaś dodam od siebie jeszcze dwa źródła:

1) Pomoc Banku Towarzystw Spółdzielczych i

2) Powołanie do współuczestnictwa zainteresowanych w uzdrowieniu handlu zbożowego młynarzy, piekarzy i właścicieli browarów.

Środków obronnych na pośrednictwo w handlu zbożowym w pierwszym rzędzie udzielić mogą instytucje drobnego kredytu z Bankiem Towarzystw Spółdzielczych iia czele; na działalność tego rodzaju w zupełności pozwala ustawa, a mianowicie dział pożyczek na zastaw.

Po zapoczątkowaniu operacji zbożowej przez instytucje drobnego kredytu, z pomocą, i to nader skuteczną, przyjdzie Bank Państwa, jako instytucja powołana nie tylko dla okazywania pomocy handlowi i przemysłowi przez dyskonto weksli, ale jeszcze i dla wspie-

Pierwszorządny w Częstochowie

Zakład fotograficzny

W. Wesołowskiego

II Aleja Nr. 26. róg

Teatralnej

LECNICA

chorób zębów i jamy ustnej

M. PUCHAŁSKIEGO

w Częstochowie III aleja. 57 wprost kościoła po Marjawił. Zarządzający lekarz d-ta **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje codziennie od 9 rana do 8 wieczór

RYDZEWSKI i S-ka

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Instalacje Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. **Skład** materiałów technicznych i elektrotech.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Egzystuje od 1887 r. Telefon 260

WYKONYWA RZEŹBY POMNIKÓW, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.

LOWE CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

Częstochowa, III Aleja, dom własny

JAN SKALMIERSKIBiuro Techniczne w Częstochowie Aleja 22
TELEFONN. 112**Instalacje: oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków fabryk. Skład artykułów technicznych i elektrotechnicznych. Najlepsze lampki metal. oszczędne.**

rania rolnictwa przez dział pożyczek zbożowych producentom i wszelkiego rodzaju pośrednikom. W tym celu są opracowane przepisy i wydane rozporządzenia filjom Banku państwa dla wydawania pożyczek zbożowych przy pomocy instytucji drobnego kredytu.

W bieżącym roku Centralny Zarząd Banku i aństwa zacięł szczególnej pietyczy zarządzających jego filjami operację zastawu zboża w najrozmaitszych formach, a więc tak bezpośrednio rolnikom producentom, jak i za pośrednictwem kolei żelaznych, instytucji drobnego kredytu, banków, wzajemnych kredytów i tym podobnych organów społecznych.

Szczególniej instytucjom drobnego kredytu Bank Państwa otwiera specjalne kredyty dla wydawania pożyczek zbożowych i uważa te instytucje, jako organy pomocnicze, dla wypełnienia podjętych przez się usiłowań.

W powyższym celu Bank Państwa od pożyczek tego rodzaju pobiera za ledwie 4 procent w stosunku rocznym.

Jak więc widzimy, pieniądze na zorganizowanie handlu zbożowego są. Trzeba tylko chcieć zaczerpnąć ze źródła i w tym celu ułożyć plan współdziałania kółek rolniczych i instytucji drobnego kredytu w zorganizowaniu handlu zbożowego.

Rolnik będzie oddawał swoje zboże na zastaw, lub też sprzedawał, albo zlecał w komis spichlerzom zbożowym i elewatorom, gdzie zboże będzie czyszczone, suszone i sortowane, aby następnie móc zaoferować większymi partiami i w lepszym gatunku czy to młynarzom, piekarzom i właścicielom browarów (jęczmień), — czy też intendenturze.

W ten sposób zostanie usunięty oślawiony pośrednik, a korzyści rozdzielone zostaną pomiędzy producentów i naturalnych odbiorców zboża.

Boleszczyce.

Oświata**niebezpieczeństwem publicznym.**

„Stowarzyszenie nauczania początkowego robotników chrześcijańskich”.

—oo—

Od dłuższego już czasu grono osób pracujących w kierunku chrześcijańsko-społeczny, starało się o zalegalizowanie stowarzyszenia oświatowego dla robotników pod nazwą: „Stowarzyszenie nauczania początkowego robotników chrześcijańskich”.

Starania te przez czas dłuższy nie prowadziły do żadnego rezultatu a kilkakrotnie odrzucanie ustawy było motywowane zawsze względami natury formalnej.

Obecnie pod adresem d-ra Kazimierza Rakowskiego działającego w imie-

niu założycieli, nadeszła z rządu gubernialnego odmowna odpowiedź, której zasadniczy charakter zasługuje na największą uwagę.

Urząd do spraw związków i stowarzyszeń, motywując odmowę, tak pisze:

„Zawiadania się d-ra Kazimierza Rakowskiego, że na zasadzie 6 punktu tymczasowych przepisów o stowarzyszeniach, podanie jego zostało odrzucone, ponieważ z określenia sposobów działalności stowarzyszenia, widocznym jest że cel tegoż, a mianowicie szerzenie kultury polskiej jest (jawiłajęsia) zarazem dążeniem do wyodrębnienia interesów polskiego narodu i może prowadzić do następstw, zakłócających spokój publiczny—zaś w myśl wyjaśnień senatu rządzącego w kwestji stowarzyszeń „Proświta” i „Oświata” wszystkie podobne stowarzyszenia podlegają punktom 6 tymczasowych przepisów o stowarzyszeniach”.

Rezolucja powyższa w bardzo dodatni sposób zrywa z dotychczasową tradycją przewlekania tych kwestji i odraczania ich ze „względów formalnych”.

Stawia sprawę jasno i otwarcie, powołując się na decyzję senatu. Towarzystwa, których celem byłoby pielęgnowanie rodzimej kultury, nie mogą być dozwolone, ponieważ prowadzą do wyodrębnienia.

Pensje senatorów.

—x—

Do Dumy państwowej wniesiony został preliminarz budżetu ministerium sprawiedliwości na r. 1911. Wydatki na utrzymanie ministerium obliczono w sumie 45,000,000 rubli, t. j. o 1,472,000 rubli więcej niż w r. b. Pensje senatorów w r. 1911 wynosić będą od 5—15,000 rb. Pensję w kwocie 5,000 rb. pobierać będzie jeden tylko senator, znany ze swych wystąpień przeciwko karze śmierci; 37 senatorów pobierać będzie po 7,000, 8-m po 8,000 rb., dwóch po 8,500 rb., 16-tu po 9,000 rb., jeden (Wuicz) 9,800 rb., 25-ciu — po 10,000 rb., dwóch — po 12,000 rb. (w tej liczbie b. towarzysz ministra sprawiedliwości Luce), jeden — 13,000 rb. i gen. Rydzewski — 16,000 rb.

Z WYSTAWY PRZECIWGRUŻLICZEJ.

—o—

W niedzielę zwiedziło wystawę przeciwgruźliczą 700 osób, przeważali robotnicy; wystawę w dniu tym zwiedził również gremjalnie członkowie Stow. Rzemieślniczego; objaśnienia udzielali instruktory pp. Wyszyński i Pracki; o godz. 5 i pół po poł. objaśnienia udzielał również dr. Nowak. Demonstracje dr. Kona wzbudzały ogólne zainteresowanie.

W sobotę zwiedzały wystawę klasy

5, 6, 7 i 8 szkoły p. Kościńskiego, część uczennic pensji p. Chrzanowskiej i p. Garzteckiej.

W poniedziałek zwiedzała wystawę szkoła rzemieślnicza gminy żydowskiej. Następnie zapowiedzieli przybycie na wtorek pensja p. Komarówny, na środę pensja p. Słowikowskiej, część pensji p. Garzteckiej i Chrzanowskiej i część szkoły p. Wigurskiej, na czwartek część szkoły p. Wigurskiej.

Warto ażeby o zwiedzeniu wystawy pomyślały również zakłady naukowe w Noworadomsku i w Zawierciu; szczególnie szkoła p. Mejera i szkoła fabryki akcyjnej w Zawierciu; zapewne dbały o wychowanie umysłowe dzieci robotników fabrycznych dyr. Szymański nie zapomni o wystawie przeciwgruźliczej i wysle dzieci do Częstochowy na wystawę.

Gimnazjum rządowe w Częstochowie winno by również zakrzętnąć się i wysłać uczniów na wystawę.

Wystawa w tych dniach zostanie zamknięta, wszystkie jednak okazy pozostaną jeszcze w Muzeum Hygienicznym dwa tygodnie, tak, że ci, którzy nie zdążyli jeszcze być na wystawie, będą jeszcze w możności zwiedzenia okazy po oficjalnem jej zamknięciu; warunki zwiedzenia pozostaną te same, instruktorowie również jakiś czas pozostaną.

Zagadkowe zniknięcie.

W ciągu ostatniego roku wzmógł się znacznie ruch w dwóch przeciwnych kierunkach. Pierwszy to ochrona kobiet, w którym to celu zakładane są tu i ówdzie liczne zarówno chrześcijańskie, jak żydowskie towarzystwa. Drugi, biegunowo tym humanitarnym dążeniem przeciwny: stręczycielstwo i wywóz dziewcząt zagranicę.

Coraz częściej daje się słyszeć o faktach jeśli nie zdecydowanych, to mniej lub więcej podejranych. Tu i ówdzie przepadała bez wieści dziewczyna, tam wyszła z domu i nie wróciła, tu widywano ją z kimś nieznanym w okolicy, lub ktoś krążył koło domu, jak krak na zer łakomy—i panna pewnego dnia przepadała bez śladu; gdzieindziej totr usi dlił panienkę, najczęściej uhołą pracownicę, obfiteria ozenku i jako narzeczony lub nawet mąż wywozi ją za morze. Wreszcie nieraz handlarze odrywają od rodziny i od narzeczzonego urodziwą dziewczynę, opłatając pierwej jej umysł złudnymi widokami fałszywego dobrobytu — prowadzą ją na zło i występki.

Tajemniczą odkryte jest zniknięcie urodziwej 20-letniej Marjanny Pomykałówny, dotychczas uczciwej córki znanego ojca Piotra, a pracowitej i skromnej robotnicy od Motte'ów.

stvom młodości.

— Za młody jesteś aby tak twierdzić. Kiedyś, miłość może na nowo zbudzić się w twojem sercu; a cóż będzie jeżeli zwróci się ona ku innej, niż twoja żona? Pamiętaj, że niema rozwodu!

— Proroku nieszczęścia! — zaśmiał się Hugon, chwytając go serdecznie w oba ramiona. — Czemu w tak czarnych kolorach malujesz przyszłość? Czemu raczej nie przepowiadasz, że wzbudzi się ona dla mojej żony?

— Bom żył zbyt długo na świecie — smutno odparł starzec — i przekonałem się, że kobieta może pokochać tego, którego wzięła bez miłości, — ale mężczyzna nigdy.

— Zapominasz drogi rektorze, że bywają odstępstwa od każdej reguły. Zalicz łaskawie do nich i mój wypadek; a raczej uwierz, iż wyleczyłem się raz na zawsze z tej gorączki, którą ludzie zowią szaleem miłości, i że do końca mego życia pozostanę wiernym Elli. Będę zawsze jej przyjaicielem...

— Jej mężem, chciałeś zapewne powiedzieć — poprawił rektor.

— Ha! kiedyście tak tę rzecz ułożyli między sobą, niechaj się stamie według waszej woli Bóg rozporządza dołą człowiczka!... Nie mam prawa mieszać się między was, i chcieć odwrócić od niej los tak świętym, który sam jej się narzucił. Dodam tylko jedną radę—tu położył dłoń na ramieniu swego wychowawca. — Pamiętaj, że to jest dziecko

Mieszkała ona przy rodzicach przy ul. św. Rocha w domu nr. 5. O dobrem jej usposobieniu mówi i to, że zarówno ojciec, jak druga tegoż żona, a Marjanna macocha byli z niej zupełnie zadowoleni; cenili ją zamieszkały w tym samym domu, okna w okna, jej narzeczonemu, młodzieńcom również bez zarzutu. Była miłością i zgodą w rodzinie i nawet względna ramażność.

Marjanna wychodziła zawsze zrano do roboty. W sobotę ubiegłego tygodnia, dnia 17 bm. ojca i matkę jej zbudziło nad ranem jaskrawe światło zapalone przez córke lampy. Zamieniwszy nią kilka słów, spali dalej, sądząc, że się wybiera, jak co rano, do fabryki.

Jakież było ich zdziwienie, gdy wstawszy rano ujrzeli mieszkanie ogołocone z najróżniejszych przedmiotów, a przeważnie z odzieży.

Okazało się, że Marjanna zabrała z sobą całą odzież swoją, macochy i ojca, zostawivszy mu jeden tylko najbliższej lóżka żony garnitur. Prócz tego wzięła rb. 24 w gotówce.

Niemniej zdziwieni, jak przerażeni rodzice udali się do fabryki Motte'ów, gdzie się przekonali, że tam córka ich odebrała już swą dniówkę we środę przeszłego tygodnia.

Do tej pory, pomimo poszukiwań najskrupulatniejszych tak w Częstochowie, jak w Sosnowcu na ślad Marjanny Pomykałówny nie natrafiono.

W Sosnowcu jej wprawdzie nie widziano, ale nie jest wykluczonem, że i ona padła ofiarą deprawujących uczuciwe dotychczas dziewczęta niedźników, którzy mogli namówić ją do kradzieży i ucieczki w tym lub innym kierunku i celu. O fakcie tym, oczywiście, zawiadomiono i policję.

KRONIKA.

— Samorząd się zbliża.

Wszelkie informacje dodatkowe, zbierane przez powiatowe władze administracyjne, a dotyczące ścisłych cyfr przyszłych kurji rosyjskich w projektowanem samorządzie miejskim w Królestwie Polskiem, zostały już ukończone; obecnie gubernatorzy mają je usystematyzować i przelać władzom wyższym.

Jak się dowiadujemy, dodatkowe dane statystyczne co do liczebności rosyjan, którym będzie przysługiwano prawo wyborcze w miastach powiatowych, mało się różnią od danych pierwotnych. Przytem w niektórych powiatach spodziewać się trzeba zmniejszenia liczby wyborców-rosjan a to wobec zamierzonego zniesienia obecnych magistratów we wszystkich miastach w Królestwie i przypuszczalnego wyjazdu z Królestwa licznych urzędników-rosjan, pracujących w obecnych magistratach. Urzędnicy, burmistrz i prezydenci miast otrzymali-

nieświadome zupełnie życia, czuwał nad nią i kochał ją jak na to zasługuje. Smutek, grzech i cierpienie, są to wszystko dla niej rzeczy niezbrane. Bierzesz sobie czystą i niewinną duszę... Cravenie! pamiętaj, że jak ona do ciebie, tak ty do niej należysz po koniec waszego życia.

XIII.

Ella czuła się niewypowiedzianie szczęśliwą przez te kilka dni, które poprzedzały jej ślub. Zajęta przygotowaniami do drogi, biegała od rana do wieczora z miejsca na miejsce, przeskadzając bezustannie Cravenowi, którego dwadzieścia razy na dzień przyprowadzała do ostatecznych granic ciępliwości.

Śmiała się jak dziecko, szczerze i serdecznie, co jej się ani razu nie zdarzyło od śmierci ciotki, i szczeniota bezustanku. Musiała komus przeczcie zwierzyć się ze swoim szczęściem i opowiedzieć to, że nigdy już nie będzie samotną i opuszczoną, że popłynie z Hugonem, pięknym yachtem o białych żaglach, w daleką, zajmującą podróż. Najpręd wzięła pobiegła na plebanią. Było to zaraz po odejściu Cravena; za jej była swoim opowiadaniem, że nie zauważyła nawet z jaką poważną miną rektor ją słuchał i jak mało podzielał jej zachwyty.

(d. c. n.)

24)

Bez rozwodu.

Powieść z angielskiego

w przekładzie bar. Z. Hartinghowej.

XII.

— Mówisz pan jak gdybyś przypuszczał, że chcę jej wyrzucić smiertelnią jakąś krzywdę — gorąco przerwał młodzieniec. Pomów pan więc z nią sama... wszakże ona także ma głos w tej sprawie?

— Ze ona cię kocha to jest widocznem; dość spojrzeć na nią — spokojnie odrzekł starzec — ale ty, czy ją kochasz, Hugonie?

— Dwa razy zadawałeś mi pan już to pytanie. Wiedz zatem, że na taką miłość o jakiej mówisz, ja dziś już zdobyć się nie mogę. Serce moje przepaliło się w ogniu własnych uczuć. Wszystko to minęło i nieopowiem!

— Czy... ta, która była przedmiotem twojego uczucia umarła? — spytał rektor po chwili milczenia.

— Gorzej niż to... żyje, ale dla mnie mnie stracona na zawsze. Widzisz, iz jestem szczerym z tobą. — Mówił z wysiłkiem, a wielka biadość wystąpiła na posepną twarz jego.

— Tak zemną — ale nie z nią. A jeżeli miłość dotąd żyje, w twojem sercu.

by domyśle z emeryturami i pozaetatowymi, kilku jednak prezydentów miast zapewniono, iż otrzymają posady w urzędach do spraw gospodarki miejskiej przy rządach gubernialnych.

— Sprawdzanie rezerwistów.
Policja najsterm. Częstochoy w zamian o próbnym zwolnieniu rezerwistów na godz. 6 rano w dni: 22 (czwartek) i 23 (piątek) września w bieżącym miesiącu do koszar Zawady przy ulicy Szkolnej.

Rezerwiści obowiązani są mieć przy sobie bilety wojskowe.
Na czwartek 22 września powołani są rezerwiści z lat: 1893, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 1900, 01 i 02, na piątek zaś 23 września z lat: 1903, 04, 05, 06, 07 i 1908.

Temu z rezerwistów powołanych, którzy się nie stawili, grozi odpowiedzialność z paragrafu 519 kodeksu karnego.

— Bibliografja nowości.
Polska przedhistoryczna w zeszytach II-gim, stanowiącym osobną całość, obejmuje sprawozdanie z badań archeologicznych p. t. „Dolina bełkowska i jej zabytki przeddziejowej”, z mapą topograficzną okolic Ojcowca, z widokami jaskiń, grodzisk i wodospadów, 39 fotografii wykopalisk nowo odkrytych i 2 planami — opracował S. J. Czarnowski członek wspóln. komisji antropologicznej Akademii umiejętności i Tow. naukowego warszawskiego.

— Finanse ministerjum oświaty.
Preliminarz ministerjum oświaty obliczony został na rb. 94,694,000 t. j. o rb. 15,000,000 więcej, niż przewidywano w wydatkach ministerjum oświaty na r. b. Na szkoły wyższe ministerjum żąda rb. 7,485,000, na średnie — rb. 17,166,000, na szkoły wyższe ludowe — rb. 6,133,000, na szkoły początkowe 39,000,000 rb. W r. 1911 ministerjum zamierza otworzyć 40 nowych gimnazjów.

— Żelazo.
Przemysł żelazny w kraju naszym ożrzał się z długiego zastój i obecnie wszedł w okres ożywienia. Fabryki zwiększają wytwórczość i wysyłają na rynek duże partie towaru. Między innymi ożywił się ruch z drutem ciągnionym.

Zwyżka cen po dojściu do 68 kop. za tony Nr. 1 i 72 kop. za Nr. 0, loco fabryka, stęgła.

— Wegiel.
Wobec cholery i zmniejszonej wytwórczości kopalń z zagłębia donieckiego, wzrosły szanse sprzedaży węgla naszego do Cesarstwa. Między innymi węgiel dąbrowski zmierzają posilkoować się drogi południowo-zachodnie.

— Wyższk wychodźców.
Od jednego z naszych czytelników, który udał się na emigrację do Ameryki, otrzymaliśmy z Nowego Jorku list, w którym skarży się na straszny wyszszk wychodźców przez przedsiębiorstwa okretowe niemieckie.

„Jechałem na pokładzie III klasy, więc przedewszystkiem służba okretowa obchodzi się z podróżnymi w sposób niestetycznie ordynaryjny, wprost, jak z dziećmi zwierzętami. Odzywają nadzwyczaj podłe, np. dają na obiad zupę, zamiast grochowej, z lubinu i wyki, mięso cuchnące, w którym gramoli się robactwo, ryby zepsute i śledzie zgnite. Cielb i piewami do połowy z zakaleniem. Słowem — tknąć nie można ich, a w bufecie za każdą rzecz zdzierają dwa razy tyle, ile podano w cenniku”.

List powyższy świadczy wymownie o tem, że emigranci nie powinni sami wybierać sobie okretów, lecz uciekać się do pośrednictwa odpowiednich instytucji, jak np. w Warszawie do Tow. opieki nad wychodźcami

— Rewizja linii kolejowej.
W dniu 28 b. m. rozpoczęło się jezienna rewizja linii kolci W.-W. z udziałem dyrektora kolei i naczelników wszystkich poszczególnych wydziałów i oddziałów jak również ich pomocników inżynierów. Rewizja ta będzie dokonana i na kolejach w Zagłębiu Dąbrowskim. Ma ona na celu zbadanie stanu linii, budowy domów kolejowych i wszystkich ubikacji oraz zaprojektowanie ważniejszych robót i wniesienie kosztów ich do budżetu kolejowego na rok 1911.

— Rosyjskie pismo za niemieckie pieniądze.
Dowiadujemy się, iż w Sosnowcu ma wychodzić w języku rosyjskim pismo, poświęcone metalurgii i emaljerstwu. Redaktorem tego organu ma być

niemiec-berlińczyk, pieniędzy zaś na wydawnictwo mają dostarczyć tutejsi przemysłowcy niemieccy.

— Nabożeństwo cieśli.
Stowarzyszenie cieśli w m. Częstochoy za naszym pośrednictwem uprasza wszystkich członków, znajomych i kolegów fachu cieślińskiego o przybycie na nabożeństwo, odbyć się mające w niedzielę dnia 25 b. m. o godzinie 10 rano w kościele św. Rodziny.

— Zmiany w duchowieństwie.
Administrator parafji Złoty Potok, ks. Rudolf Olszewski zwolniony został przez władzę diecezjalną z zajmowanego dotychczas stanowiska.

— Otwarcie nowej fabryki.
W tych dniach władze udzieliły pozwolenia pp. Cyglerowi Jakóbowi i Silberbergowi na otwarcie fabryki tytek blaszanych przy ul. Spadek nr. 15.

— Ciemności.
Mieszkańcy niewielkich lecz ruchliwych ulic: Krótkiej i Spadek narzekają na panującą na nich od wieczora do świtu ciemności. Również w ciemnościach pogrążona jest tak ważna arterja komunikacyjna, jak ul. Konstantynowska między ul. Spadek i Krótką. Choćby ze względu bezpieczeństwa należałoby postawić z jedną latarnię elektryczną w pobliżu domu Gładycha.

— Zabawa w parku.
Towarzystwo Dobroczynności dla chrześcijan w najbliższą niedzielę dnia 25 bm. urządzi w parku miejskim wystawowy wielką zabawę popołudniową.

— Wsparcie dla T-wa opieki nad zwierzętami.
Generał gubernator przyznał sosenowickiemu oddziałowi W. Towarzystwu opieki nad zwierzętami rb. 100 tytułem jednorazowego wsparcia od częstochoyjskiej kasy miejskiej.

— Sąd okręgowy w Częstochoy.
We wtorek przyszedł tygodnia dn. 27 września wieczorem zjeżdża do Częstochoy ua kadeńce września woj. Sąd tym razem zasiadać będzie przez dni 4, mianowicie 28, 29 30 września i 1 października. Miejscem posiedzeń — sala zjazdu sędziów pokoju.

— Najbliższy koncert.
Dnia 26 b. m. w najbliższy poniedziałek odbędzie się koncert w wynajętej sali w „Lirze” p. Stanisława Zmigrzydera, pianisty i p. Heleny Arkwinówny, artystki dramatycznej teatru krakowskiego.
Wśród melomanów koncert ten wywołał duże zaciekawienie ze względu na P. Zmigrzydera, który dał się chlubnie poznać w Paryżu, jako wychowawiec tamtejszego konserwatorium.

P. Zmigrzyder, jak głósza recenzje paryskie, z wielu jego koncertów, wyróżnia się niezwykłą indywidualnością w pojmanowaniu wykonywanych kompozycji. W utworach Chopina, Claude Debussy'ego, Glucka i Brahmsa należy on do niezrównanych wirtuozów.
P. Arkwinówna zapozna nas z utworami Stowackiego, Wyspiańskiego, Staffa i Poe'go, pomiędzy innymi wypowiedzi „Ofelję obłąkaną” Wyspiańskiego; utwor ten należy do najbardziej popisowych jej repertuaru.

— Fanty na Straż Ogniową.
Do koszów szczęścia na zapowiadzaną na 9 października w parku wielką zabawę na dochód Częstochoyjskiej Straży Ochotniczej zbierali fanty po sklepach w dniu wczorajszym specjalni delegaci z gona członków straży, z naczelnikami oddziałów na czele.
Jak w pierwszej tak i drugiej Alei niemal wszyscy p. kupy od najmniejszych do największych sklepików złożyli — co kto mógł. Nikt z ozywionych uczuciem obywatelskiem, uznających doniosłość tak pozytywnej instytucji, jak straż ochotnicza — fantu nie odmówił. Natomiast między tymi nielicznymi, którzy się do obowiązków obywatelskich nie poczuwają, byli tacy, którzy, widząc zbliżających się delegatów, pośpiesznie zamykali sklepy.

— Firmy, które chętnie ofiarowały fanty.
Neufeld, skład apt., Jerzmanowski, Br. Weinberg i Lewkowicz, Działoszyński, Jastrzębski kwaciarnia, Jakubowski, Błaszczński, Lewin, Goldman, Tenenbaum I, Tenenbaum II, Weksler tani sklep, Hauptman, Tauman, Brühl, Rosenber, Hertman, Feigebaum, Szajkowski, Rychter, Feiner, Szelper, Wolfowicz, Jankowski, Rekyfikacja, Lichmun, A. Szumacher, Goldberg, F. Praport, A.

M. Swarcberg, Horowicz, M. Sztajer, Berman, Landau, Polus, Gradon, Wiszlicki, Szenfeld, Sosnowski, J. Dreszel, Hamburg, Eger księgarnia, Grosberg, Karcbard, Magazyn mód „Helena”, Winer, Sz. Krausopf, Sz. Brom. Rembieszewski, M. Librowicz, Wolf, Littmanowicz, Bochenek, „Bar” Strzyzewski, Rozenweig skl. ap., Alter, Horowicz, Szpigelman, Lubwid, Frank, Grabiner, Rozenweig skl. ubr., Moszkowski, S. Flin, Rakowski, Kempner, Rusocki, Muszynski, Lorie zegarmistrz, Lewkowicz, Białystok, Blechstejn, Mass, Szyft Landau, Dawidowicz, Kempner, Krymski, Gelbard, Gordecki, Teenczewski, Librowicz, Goldman, „Kawa Mokka”, Epstein, Sztajer, Małecki, Nierenberg, Brisch, Kalużyński, Lipska, Szajnert, Szypper, Rotunthl, Cukiernia Kleina, Szeicher, Cukiernia Gutze, Reiss, Wróblewski, Wolezer, Rozenweig, Kinematograf Paryski i „Odeon” po 10 bonów na przedstawienie.

Fanty w I Alei i w jednej części Alei III zbierane były przez naczelnika oddziału p. G. Pruszkowskiego w asyście pp. T. Strzeleckiego, Jakubowskiego, Löwenhoffa i Reichera.
Za parę dni rozpocznie się zbieranie fantów w drugiej połowie Alei II i w Alei III.

Wczoraj dawano fanty bardzo chętnie, w niektórych tylko firmach, gdzie właściciele niebyle — pracownicy ofiarowania fantów odmówili.

Stanowczo odmówił skład żelaza Hertz, Aleja I róg Nowego Rynku

— Etap.
W dniu wczorajszym pociągiem południowym kolei W.-W. wysłano etapem do więzienia gubernalnego w Piotrkowie 8 więźniów: 2 kobiety i 6 mężczyzn. W liczbie tych ostatnich znajdował się aresztowany parę dni temu na komorze w Herbach, wiozący sfalszowane angielskie banknoty młodzieniec.

Korespondencje.

Noworadomsk.

— Zabawy.
W ubiegłą sobotę i niedzielę odbyły się zabawy, włączając staraniem miejscowej straży Ogniowej Ochotniczej, na placu obok teatru.

W pierwszym dniu było publiczności mało z powodu zimna i podwyższenia cen wejścia.

W niedzielę, natomiast, publiczności było bardzo dużo i bawiono się wspaniale.

— Zebranie.
Dziś, to jest we wtorek, o godzinie 11 rano w magistracie tutejszym odbędzie się zebranie obywateli, w celu omówienia sprawy budowy gmachu szkoły miejskiej.

W. W. Warszawa.

— Żydowski chrześcijanin
23-letni Mikołaj Jan Burzyński, wychowanek domu podrzutek przy szpitalu Dzieciątka Jezus w Warszawie, ogłosił list otwarty w jednej z gazet żydowskich, w którym, prostując podane o nim w tem piśmie szczegóły, informuje, że matka oddała go do „domu”, gdy miał 3 miesiące, ale już z zamięniem judaizmu, mimo że go nazwała Mikołaj Jan. Tam mu dano nazwisko Burzyński. Potem już ochrzczony zabrał jakiś chrześcijanin na wieś, gdzie go trzymał do 15 roku życia. Tam — pisze, wszyscy na mnie wołali „żyd” i strasznie prześladowali. Wtedy zaprzagnął pozostać naprawdę żydem. Stałamt uciekł do Warszawy, gdzie został terminatorem u szewca-chrześcijanina, a potem, jako czeladnik, zaręczył się z chrześcijanką, „ale w dniu przedślubnym, śniło mi się, że powinienem czekać ze ślubem, aż do odbycia służby wojskowej i zerwałem”. Wtedy zaprzagnął znowu przejść na judaizm. Jakiś żyd użył go po żydowsku, wreszcie za pośrednictwem adwokata podał prośbę o zmianę wyznania, ale mu odmówiono, ponieważ nie może wykazać, że miał rodziców-żydów. Tymczasem podpisuje się: Abram Izaak syn Abrama (zwykły podpis prozelitów, przyjmujących judaizm).

TELEGRAMY.

Nowa kolej.
Konstantynopol 19. Minister robót publicznych oświadczył redaktorowi gaz. „Azadamy”, że budowa kolei Samsun-Stiwa, o długości 400 kilometrów, która ma dla Turcji wielkie znaczenie strategiczne i ekonomiczne, będzie dokonana przez rząd. Budowa rozpocznie się w listopadzie i trwać będzie prawdopodobnie lat cztery.

Amnestja.
Lizbona 19. Król podpisał dekret, mianujący 16 nowych parów Królestwa; wszyscy są stronnikami ministerjum.
Król wydał amnestję dla wszystkich skazanych za przestępstwa prasowe.

— Szpiegowie niemieccy w Rosji.
Moskwa 19. Przed kilku dniami podczas manewrów korpusu grenadierzkiego w okolicy Moskwy, zwrócił na siebie uwagę młodzieniec, pilnie obserwujący bieg manewrów i technikę bitwy.

Po aresztowaniu go pod zarzutem szpiegostwa i po odesłaniu na odwach, okazało się, że jest nim porucznik pruski Heintze.

Zaraz po aresztowaniu wykryto na Małachówce mieszkanie, nad którym ustanowiono ścisły nadzór.

Wkrótce potem do mieszkania zgłosił się jakiś młodzieniec, dowiadując się o miejsce przebywania zaginionego Heintze. I tego młodzieńca aresztowano. Okazało się, że jest nim nadporucznik Weatzel.

Aresztowani trzymani są na odwach. Obaj zaprzeczają, aby mieli jakikolwiek związek ze szpiegostwem.

Skon arcybiskupa.
Kiszynyów 19. Zmarł będący na emeryturze arcybiskup Afanasij.

Wybory do Dumy.
Woronież 19. Na członka Dumy państwowej na miejsce zmarłego Ursula, wybrano rz. r. st. Mikołaja Sziłdowskiego, bezpartyjnego.

— Pożar cyrku.
Elizawetgrad 19. Spłonął doszczętnie cyrk Bezkorowannego. Wypadków z ludźmi niema.

Walka z rozbójnikami.
Baku 19. Podczas wymiany strażów przez policjantów pow. lenkorawskiego z rozbójnikami perskimi, raniono dwóch rozbójników i dowódcę eskadryczkiego posterunku granicznego, Dżakonowa. Oddito bawoly, zrabowane w pow. lenkorawskim.

— Złożenie z urzędu arcybiskupa.
Rzym 19. Arcybiskup Perugii msgr. Gentili złożony został z urzędu za sprzyjanie modernizmowi katolickiemu,

Rok żałoby w Watykanie.

—
Jak donoszą z Rzymu do „Berl. Tagblattu”, Pius X-ty miał postanowić na znak protestu i żałoby z powodu przypadającej w r. p. 40-ty rocznicy zjścia Rzymu przez wojsko włoskie i mianowania Wicznego miasta stolicą Włoch zjednoczonych, aby w ciągu całego r. p. nie były urządzane jakiegokolwiek pielgrzymki do Rzymu, jak również, że w ciągu roku tego nie odbędzie się żaden konsystorz, ani też żadna beatyfikacja. Z tego powodu nominacja nowych kardynałów nastąpić ma już w listopadzie lub grudnia r. b.

Repertuar Teatru Pałowski.

—
Wtorek 20. „Złoty wiek rycerstwa”. (When Knights Were Bold). Zart w 3 aktach Marlowe'a, przekład T. Zelenkiego.

Niemieckiego
lekcji chce pobierać. Oferty „Staba” Administr. „Gońca”. 1912—2—1

POTRZEBNI CHEŁOPCY
do zakładu ślusarsko-mechanicznego K. Napartowicza, ulica Cienna № 1. 1903 4-2

CONSTIPATION PILULES DE **CASCARA MIDY** *Indy*

FRANCUSKI POPULARNY ŚRODEK przeciw **CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI**

Doza: 2 pigułki wieczorem przed spożyciem.
Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki.

!ORKIESTRJONY!

== WAŻNE ==

dla restauratorów, właścicieli kawiarni, traktjarni, domów zajezdnych i t. p. zakładów.

!ORKIESTRJONY!

== WYRÓB CZESKI ==

poleca:

Wylączny przedstawiciel **ZDZISŁAW RYLSKI**
Częstochowa: Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

Chrześcijańska Parowa Fabryka
Organów
IGNACEGO LEWANDOWSKIEGO
w Częstochowie, Jasnogórska Nr. 9.
Poleca 75 gatunków organków, wkrótce wprowadzony zostaje dział pistoletów dziecińczych. 1736-8-4

DRUGI ROK WYDAWNICTWA.

„DZIEN”

GAZETA BEZPARTYJNA.

WYDAWNICTWO

STEFANA GORSKIEGO

„DZIEN” — zbiórni spraw polskich, wygłaszając hasła narodowe i prawdziwie demokratyczne.

„DZIEN” — jest organem publicystycznym, na dobor śmiały i rzeczowych artykułów wstępnych zwraca szczególną uwagę.

„DZIEN” — podaje codziennie feljtony z chwili bieżącej. W odcinku powieść. Sprawozdania z książek.

„DZIEN” — posiada informacje z pierwszej ręki. Obszerne działy wiadomości krajowych i zagranic.

„DZIEN” — jedyny w prasie warszawskiej daje szczegółowy przegląd głosów pism polskich. Czytelnik jest informowany o poglądach wszystkich innych dzienników na sprawy polskie.

„DZIEN” — daje najobszerniejsze sprawozdania giełdowe i notowań ze wszystkich rynków warszawskich i zagranicznych.

„DZIEN” — daje szczegółowy obraz życia politycznego i ekonomicznego wszystkich ziem polskich i zagranicy.

WARUNKI PRENUMERATY:

w Warszawie:		Na prowincji i w cesarstwie:	
Rocznie	rb. 6.60	Rocznie	rb. 9.—
Półrocznie	3.30	Półrocznie	4.50
Kwartalnie	1.65	Kwartalnie	2.25
Miesięcznie	—55	Miesięcznie	—75

Zagranicą:

Rocznie	rb. 14.—
Półrocznie	7.—
Kwartalnie	3.50
Miesięcznie	1.20

Zwracamy uwagę na wypróbowaną skuteczność ogłoszeń w „Dniu”.

Adres wydaw.: Warszawa, Nowy-Świat Nr. 44.

Zawiadomienie

Z dniem 16 Sierpnia 1910 r. został przeniesiony skład mój z ulicy Dojazd № 27 n ulicę **Mihołajewską Nr. 12** (dawniej Tylna)

Wydaje różne towary jako to:

Maszyny do szycia najlepszej konstrukcji, w cenach konkurencyjnych Gramofony Wyżymaczki Platery, Zegary ściennie **oraz** wszelkie przedmioty gospodarstwa domowego **za gotówkę i na raty tygodniowe.**

Polecam się łaskawym w zgłęd Szanownej Publiczności pozostaje z głębokim szacunkiem

Janas Haftka

1630—20—7

Fabryka mebli żelaznych

1774

Edwarda Kindermana

Teatralna 26, w podwórzu.

Poleca meble żelazne własnego wyrobu jako to: łózka, łózciska dziecięce, umywalnie, kolebki, wózki, krzesła, ogrodowe i t. d. Przyjmuje odnawianie mebli żelaznych.

Pierwszorzędny
Zakład powoźniczy
F. Madrzyckiego
MAJSTER CECHOWY
ulica Krakowska 23, wyrabia liny transmisyjne, konopiane, bawełniane i manelowe szpagaty i wszelkie wyroby w zakresie powoźnictwa w. hodzące. 1902 6-2

CEBULKI:

hycantów, tulipanów, narcyzów i lilij nadeszły z Holandji i czas takowe sadzić, a zarazem drzewka owocowe i krzewy na porę jesienną zamawiać.

Ponieważ w guberni Warszawskiej, Kańskiej, powiecie Wieluńskim i wielu innych miejscowościach, zaraza niszczy agrest a zatem do Częstochowy takowego sprowadzić nie można.

S. Jastrzębski

Zakład Ogrodniczy Aleja № 16 w CZĘSTOCHOWIE.

1895 6 1

PRACOWNIA

Sukien i kostjumów damskich KARWOWSKIEJ.

Przyjmuje morderki dla pensjonarek

Ul Teatralna Nr. 23 parter miesz. Nr. 2

Ból głowy i migrena

natychniasf usuwa

MIGRENO - NERVOSIN

Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślino środek. Ządać w aptekach i składach aptecznych tylko oryginalnych proszków 10 k. szt. Pudełko 1.20 k. 1895 100-1

Do sprzedania

lub wydzierżawienia dom z ogrodem i sadzawką zarybnoną. Wiadomość ul. Wieluńska Nr. 25. 1892 3-2

Znalazłem 2 b. m.

kożuszek krótki kryty grubą syberyjną. Odebrać można za zwrotem kosztów ogłoszenia w Szaszkiewicza św. Barbara 22. 1960 3-2

Młody człowiek

w średnim wieku ze znajomością języka polskiego rosyjskiego i niemieckiego poszukuje posady pisarza buchaltera inżyniera i tem podobne Ołertę proszę złożyć Administracji Gońca pod № 1908. 1908 3

Młoda inteligentna panienka szuka od I X r. lub i XI posady jako bona lub towarzyska albo do wyrczenia i t. p. dobre świadectwa, na wieś nie bardzo. Lask zgłoszenia do administracji tegoż pisma lit. „22” 1907 2-1

Do sprzedania Koncesje na kopalnie węgla

w okolicy Zagłębia i innych miejscowości. Wiadomość Teatralna Nr. 12 J. Polak do 10 rano

Zginęła książka kasy

przeżek wo Oszeźdnościowej wydana na imię Jana Zochowskiego i Adama Bednarczyka złożony w kasie 1910 3-1

Na samej granicy Michałinów sprzedam majątek bardzo korzystny za 6.000 rubli Aleja II 42 Bilski 1911 1-1

Telefon Administracji „Gońca Częstochowskiego” 258.

Pracownia Ubiorów Męzkich 1869-15-2

J. URBAN

W CZĘSTOCHOWIE

ulica Teatralna 37, róg ulicy św. Stanisława № 3.

Przyjmuje obstalunki z własnego materiału, jak również z powierzonego.

Robota solidna. Ceny przystępne.

Chrześcijański Hurtowy Skład Wyrobów Tabacznyc
R. Pruszkowskiego

w CZĘSTOCHOWIE, Aleja II № 26 róg Teatralnej. Telefon 143.

Sprzedaje **WYROBY TABACZNE DO SKLEPÓW I RESTAURACJI po cenach HURTOWYCH;**

poleca wyroby tabacze fabryki T-wa GABAJ w MOSKWI

papierosy JAWA 10 sztuk 6 kop.

BRAWO 10 „ 3 kop.

Tytonie Herzegowina Flr.

FABRYK STALE SA NA SKŁADZIE.

Papierosnice skórzane i metalowe

Portfele, portmonetki i woreczki

Cygaronki burzaczynowe,

oraz gily najwięcej polskiej fabryki J. Marchelki w Warszawie

Zakład Siusarsko-Mechaniczny

W. BAJER

w Częstochowie, Teatralna Nr. 12.

Poleca rowery własnego wyrobu i Rygkie, oraz części rowerowe duży wybór, po cenach niskich. Opony od Rb. 2.50 kop. Kieszki od Rb. 1.50 kop. 1522—20-1

Przyjmuje wszelkie Reperacje, Emalowanie i Niklowanie.

Centralna Stacya Elektryczna

w Częstochowie

Oddział Instalacji

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.

Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.

Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Skład Apteczny
Wacława Orzeł
przeniesiony został do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38—w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnieniem do domów.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 25. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20. **Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 procent drożej.**